

Dosarul nr. 3ra-222/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. P. Harmaniuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Străisteanu împotriva Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău cu privire la constatarea îngrădirii dreptului de acces la informație, obligarea examinării cererii și prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La data de 31 iulie 2018 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău cu privire la constatarea îngrădirii dreptului de acces la informație, obligarea examinării cererii cu prezentarea informației solicitate și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 28 iunie 2018, ora 10:38 min. a expediat prin intermediul poștei electronice în adresa Inspectoratului de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău cerere în baza Legii privind accesul la informație, prin care a solicitat furnizarea informației cu privire la: data și numărul de înregistrare a cererii din 17 iunie 2018; la care persoana responsabilă din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani se află în procedura spre examinare; și la ce etapă de examinare. Însă, nici peste 33 de zile după expedierea și înregistrarea cererii din 28 iunie 2018 nu a primit nici un răspuns.

A susținut că astfel i-a fost încălcat dreptul de acces la informație și dreptul la examinarea cererii din 28 iunie 2018 în termenul stabilit de lege, fiindu-i cauzat prejudiciul moral manifestat prin frustrare, suferințe psihice, stres, afectare sufletească și spirituală, oboseală, demoralizare, descurajare și anxietate, estimat la suma de 14 100 lei, iar încasarea acestuia constituie obligația impusă de lege.

În drept și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 16, 24 și 25 din Legea contenciosului administrativ, art. 16, 21, 22 și 23 din Legea privind accesul la informație și art. 14, 15, 1398, 1404, 1416, 1422 și 1423 din Codul civil.

Gheorghe Străisteanu a solicitat constatarea încălcării dreptului de acces la informație, dreptului la examinarea cererii din 28 iunie 2018 în termenul stabilit de lege, obligarea examinării cererii cu prezentarea informației solicitate și compensarea prejudiciului moral în mărime de 14 100 lei.

Prin hotărârea din 12 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Gheorghe Străisteanu. A fost constatată îngrădirea dreptului lui Gheorghe Străisteanu de acces la informație, la soluționarea cererii din 28 iunie 2018 și a dreptului la examinarea cererii menționate în termen de 15 zile stabilit de lege. A fost obligat Inspectoratul de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău să examineze cererea din 28 iunie 2018 și să prezinte lui Gheorghe Străisteanu informația solicitată în cererea din 28 iunie 2018. A fost încasat de la Inspectoratul de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat prin îngrădirea dreptului de acces la informație, la soluționarea cererii din 28 iunie 2018, în sumă de 200 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, reprezentantul pîrîtului nu a prezentat dovada expedierii în termenul legal stabilit a răspunsului la cererea reclamantului din 28 iunie 2018, ceea ce lezează dreptul reclamantului garantat de art.5 alin.(2) din Legea cu privire la accesul la informație, de a fi informat prompt, corect și clar asupra măsurilor preconizate.

Instanțele de judecată au notat că Inspectoratul de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău urma să ofere răspuns petiționarului la cererea depusă și corespunzător să decidă asupra informațiilor oficiale care urmează a fi furnizate reclamantului.

La data de 6 decembrie 2019, Inspectoratul de Poliție Rîșcani municipiul Chișinău a depus recurs împotriva deciziei din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, deoarece a fost adoptată cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept procedural și material, ce s-a manifestat prin interpretarea eronată a legii.

A menționat că instanțele de judecată prin concluzii ambigue și deloc pertinente a admis acțiunea depusă de către Gheorghe Străisteanu.

În opinia recurentului, instanțele inferioare eronat au concluzionat că a fost încălcat dreptul reclamantului/intimatului la accesul liber la informație și la soluționarea în termen legal a cererii, din motiv că la examinarea cauzei nu a fost demonstrată existența faptei ilegale și vinovăției Inspectoratului.

A afirmat că este greșită concluzia instanțelor precum că Inspectoratul de Poliție nu a examinat cererea depusă de către Gheorghe Străisteanu.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

La 23 decembrie 2019 în adresa lui Gheorghe Străisteanu a fost expediată copia recursului depus de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a

municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1), 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 23 octombrie 2019, iar recurentul a recepționat-o la data de 25 noiembrie 2019, fapt ce se atestă prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele cauzei (f.d.122).

Prin urmare, recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău la data de 6 decembrie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu